

К.п.н., доцент Чирва А. С.

Сумський національний аграрний університет, Україна

Інтернаціоналізація китайських ВНЗ

Експансія вищої освіти в Китаї за останні роки окреслила основні риси китайської стратегії інтернаціоналізації вищої освіти, які переважно базуються на співробітництві. Експансія вищої освіти в Китаї та її вестернізація найбільше позначились на вивченні англійської мови, яку вивчають зараз на всіх рівнях китайської освіти. У Китаї більше 7,000,000 студентів вивчають англійську мову, хоча цей процес важкий, повільний і займає багато часу і коштів. Як наслідок, Китай став домівкою номер один у світі для багатьох англомовних людей. Загальне зростання світової торгівлі та економічної експансії за останні 2 десятиліття також позначилися на стратегії інтернаціоналізації освіти Китаю. Китайські науковці та студенти майже не мають проблем у спілкуванні з інтернаціональними науковцями, що зумовило зростання наукових публікації у 64 рази за остання 30 років. У 2010 році, Китай мав 121,500 наукових публікацій з цитованим індексом.

Міністерство освіти Китаю поставило завдання створити університети світового класу, хоча і не маючи чіткого визначення критеріїв таких закладів. Національна освітня політика вказала китайським університетам напрями розвитку, що виходять за межі китайських реалій і поставила орієнтир на Західні провідні університети. Тобто, провідні китайські університети мають конкурувати не лише між собою, але й створювати міжнародний імідж та відповідну конкуренцію кращим західним закладам вищої освіти. Національна середньострокова і довгострокова програма реформ і розвитку освіти, розрахована на 2010 – 2020 р. наголошує на необхідності більш якісного навчання та досліджень, більшій різноманітності сфер навчання. За останні 10 років китайська політика у сфері вищої освіти зробила різкий перехід від підтримки масифікації вищої освіти до значного інвестування у невелику групу університетів з потенціалом здобуття статусу світового класу.

Основною формою ІВО в університетах Китаю є направлення своїх студентів на навчання за кордон та набір іноземних студентів для здобування освіти в Китаї. Відповідно даних міністерства освіти Китаю з 1978 по 2013 рік 3,058,600 китайських студентів навчалися за кордоном, що виводить Китай на 1-ше місце у цій формі інтернаціоналізації. Лише у 2013 році 413,900 студентів навчалися за кордоном [1]. Проте, одним із найважливіших напрямків змін розвитку інтернаціоналізації останніми роками є перехід від відправлення китайських студентів здобувати закордонну освіту до активного набору іноземних студентів на навчання в Китаї, та паралельне відкриття по всьому світу інституцій Конфуція.

З 1979 Китай направляє з кожним роком все більше викладачів у різні країни викладати китайську мову, прикладні науки та інженерію, все більше викладачів, професорів та експертів з китайських вищих навчальних закладів запрошують за рубіж давати лекції. Між 1980 та 1985, 650 викладачів були направлені викладати за кордон. Кількість професорів та експертів, що читають лекції за кордоном, зросла з 71 до понад 1800 за відповідний період. В той же час китайські університети почали запрошувати іноземних професорів та експертів читати лекції і викладати в Китаї. Відповідно статистики лише в 1995 році було найнято 14,798 іноземних науковців та лекторів, які прибули з більше 50 країн, серед яких США, Канада, Британія, Японія і Германия. Як зазначають китайські фахівці, кількість іноземних професорів та експертів, які приїждять до Китаю постійно зростає і продовжуватиме зростати оскільки інтернаціональні комунікації та обміни стають все частішими.

Одним із видів академічного обміну є проведення і відвідування міжнародних академічних конференцій. У період між 2001 та 2005 кількість представників китайських ВНЗ на міжнародних конференціях сягнула 135,330, а кількість наукових публікацій 93,940. У середньому зростання цих показників кожні наступні 5 років відбувалося на рівні 37%. Міжнаціональні академічні обміни набули форми інтер-університетських комунікацій між Китаєм та іншими країнами. Китайські університети налагодили різного роду комунікації

з більш ніж 250 іноземними контрагентами [1]. Потреба оновлювання навальних програм стала одним з мотивів ІВО. Перетворення навчальних планів і програм зорієнтовано переважно на Західні стандарти, тому щороку все більше міжнародних вимірів додається у традиційні навчальні плани. В Китайських університетах курси пропонуються частково або повністю англійською мовою. В китайському розумінні, у великій мірі, інтернаціоналізація вищої освіти – це освіта, що базується на західному досвіді.

Відкритим залишається питання ефективності ІВО Китаю. Перші вимірювання рівня інтернаціоналізації вищої освіти Китаю здійснюються за рейтингами трьох інституцій: (1) дослідницький інститут вищої освіти при південно-західному університеті Жіатонг (Jiaotong); (2) асоціація Ai Ruishen Alumni у Китаї та (3) дослідницький інститут вищої освіти при університеті Жейянг (Zhejiang). Рейтинги цих інституцій відрізняються через різні критерії та індикатори. Тому вимірювання та оцінювання ІВО Китаю потребує подальшого вивчення та вдосконалення на національному рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Chinese Ministry of Education [Electronic resource] / http://www.moe.gov.cn/srcsite/A03/moe_634/201505/t20150521_189479.html
2. Fuhui Li. The Internationalization Of Higher Education In China: The Role Of Government [Electronic resource] / Li Fuhui // . - Journal of International Education Research – First Quarter 2016 Volume 12, Number 1 (pp. 47-52). - Available at: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1088610.pdf>
3. Jianxin Zhang. The Internationalization of Chinese Higher Education. [Electronic resource] / Zhang Jianxin // Copyright 2015. Council for Higher Education Accreditation/CHEA International Quality Group. - Available at: <http://www.cheainternational.org/pdf/internationalization>
4. Linhan Chen & Danyan Huang. Internationalization of Chinese Higher Education. [Electronic resource] / Chen Linhan & Huang Danyan // Higher Education Studies. - Vol. 3, No. 1; 2013. - Available at: www.ccsenet.org/hes